

sem: „Mladi mornar“ in na koncu „Nazaj v planinski raj“. Zveza je podobna mlademu mornarju, ki hoče na morje, a poprej naj gre na planine življenja, kjer si okrepi dušne in telesne sile.

Na planinah so pestre, žive barve, ki pomenjajo odkritosrčnost, zvezano z mlade niško bujnostjo. Drugi moment na planini je ljubečost in gracioznost prirode. Kako drzno v velikanskih skokih in z veliko silo skače divja koza preko robov in skal, a nobene sirovosti ni v tej sili, ampak elegantna gracioznost. Tako naj „Zveza“ silno in navdušeno gre na delo, pri tem pa naj ne pozabi finosti in takta nasproti nasprotnikom. Tretji moment pa kaže orel v višavi, ki počasi in mirno zre za ciljem; ko ga pa ugleda, se bliskoma z vse močjo spusti nanj. Vkljub vsem viharjem naj ima „Zveza“ vedno mirno uprte oči v svoj cilj. A za njim naj gre brez obotavljanja. A moč teh boj, ta ljubečost in drznost in orlova moč izvirajo od tod, ker so bližje solncu. To solnce naj bodo krščanski ideali. Na tej planini življenja je treba odstraniti vso mehkužnost, s katero nas je obdala moderna kultura. Nasprotnike je pustiti na stran! Oni trde, da je krščanstvo za nje premagano stališče, „Zveza“ pa pravi, da je njej premagano stališče trditelj onih, ki pravijo, da cerkev ni najvišja kulturna moč za človeštvo. Najprej nazaj na planine, potem pa na morje življenja, mladi mornar! (Burno ploskanje) Filozof tov. Adolf Robida je napil nežnemu spolu.

G. J. Kalan je izrazil svoje veliko veselje nad tem, da so katoliški akademiki večinoma tudi kongreganisti, in se ne sramujejo tega, da svet to ve, ne sramujejo Marijinega imena. Samo krščansko naziranje namreč brez krščanskega življenja je votlo. Krščansko življenje pa je treba pokazati. Pogum je v naših dneh najpotebnejša čednost katoličanov; žal, da je ta čednost, kakor kaže izkušnja, n. pr. preteklo nedeljo, med inteligenco redka. Da je pobožnost zaničevana, smo sami krivi, ker se je sramujemo in skrivamo. Če bi nastopili neustrašeno, bi si pridobili respekt — V dnevih, ko nasprotniki izdajajo novo parolo, naj bo tudi nam nova parola. Ta parola bodi: **Praktično krščanstvo!** Stopimo na dan, stopimo na plan! Idimo ven iz katakomb, idimo iz svojih celic! Pokažimo svojo barvo — tudi sredi mesta! S tem bomo pridobili naši stvari zopet veljavo. — Katel. akademikom, ki tako ravna, ki obetajo, da ne bodo le med našimi bojevniki marveč i med našimi verniki, naše iskreno priznanje, naše spoštovanje!

G. profesor dr. Debevc v šaljivi obliki povdarja, da si pridobivajmo železa v svoje žile, da bomo železni in mečni v delu za svoj narod. G. zastopnik slov. kršč. soc. delavstva Gostinčar pozdravlja zvezo med delavstvom in dijaštvom v izvršitvi svojega programa. Zato je treba železne volje. Naša celokupna univerza je izobraževanje ljudstva po naših družtvih. Naprej z združenimi močmi na temelju kršč. demokratizma! Na komerzu je lepo peval zbor gospodičen in gospodov pod vodstvom fil. M. Bajuka

Na zbor je došlo veliko število brzojavk in sicer iz Celovca: Teršan, Abram; iz Mojstrane: dr. Brejč; iz gospe Svete: „Zarjan“ Zukala; iz Maribora: dr. Korošec; iz Gorice: dr. Pavletič; dr. Brečelj; dr. Dermastia; iz Krakova v imenu polj. dij.: Bozdarski; iz Rima: dr. Srebrnič; iz Boh. Bistrice: Piber Berlic, Capuder; iz Litije: dekan Zlogar; iz zabnice 18 duhovnikov iz 4 slovenskih pekrain: Svaton, Uranšek, Kogelnik, Prijatelj, Sattler, Železnik, Sitar, Brajer, Šolar, Jere, Perko, Ježek, Mikuš, Časl. Pözolnik, Hönigman, Zupančič, Hutter, Berger; iz Bohinjske Bistrice: Ravnik, načelnik posejilnice; iz Travnika v Bosni: Umnik, Opalka; iz Rajhenburga: Cerjak, p. Kasijan, Berk.

Rusko-japonska vojska.

Mirovna pogajanja.

Berolin 22. „Lokalanzeiger“ poroča iz Newyorka: Pooblaščenca bodo dobili do torka konečna navodila svojih vlad. Reuterjev urad poroča iz Portsmoutha, da je Witte demontiral vest, da je predsednik Roosevelt predlagal naj se mirovno vprašanje reši na razsodišču.

Portsmouth 22. avg. (Reuter). Za danes določeno seje so odložili. Prihodnja seja se vrši jutri. Kot vzrok navajajo to, da tajniki še niso izgotovili listin. Najbrž pa Witte čaka še nadaljnjih navodil iz Peterburga. Domneva se, da bodo Japonci črtali točko X. in XI. mirovnih pogojev, v točki V. in IX. pa najbrž ne bodo za las odnehal.

Zapisnik sej.

Portsmouth 22. avgusta (Reuter). Tajniki so že pripravili svoje zapisnike za prihodnje seje. Zapisnik v kratkem slika položaj takole: Japonci zahtevajo Sahalin na podlagi nacionalnih pravic, Rusi pa tega ne priznajo, ker se je ruska nadoblast na Sahalinu l. 1875. definitivno priznala. Ta točka je peta. Deveta obravnava vprašanje o vojni odškodnini, katere Rusi odklanjajo zato, ker se nočejo priznati za poražene. X in XI. točka obsegata izročitev ruskih ladij in zmanjšanje ruske pomorske sile. Rusija to odklanja ker nasprotuje vsem načelom naređnega prava, Japonci pa pravijo, da je le na ta način mogoč pravi mir.

Poročila listov.

„Matin“ poroča, da sta se Witte in neki ruski minister neugodno izrazila o miru. Iz Londona poročajo, da car vztraja na svojem stališču, da Wittu ne bo dal nikakih navodil, kako odnehati Japoncem in da je ves navdušen za nadaljevanje vojske. „Daily Telegraph“ poroča iz Tokia, da je upanje na mir veliko. Japonsko časopisje sodi o miru zelo neugodno. „Morning Post“ pravi, da se je seja le zato odgodila do srede, da bi se v Peterburgu in Tokiu lahko še posvetovali, kaj ukreniti. „Daily Chronicle“ slika položaj skrajno optimistično. Rooseveltova akcija se ne bo ponesrečila. Najnovejša vest iz Londona pa pravi: Mirovna konferenca se bo razšla, če Rusija ne bo hotela plačati vojne odškodnine. V sredo se vse odloči.

Na bojišču.

Godzjadan, 19. avgusta. Na mandžurskem bojišču je mirno. V Koreji pa se Japonci zelo gibljejo in tudi na vzhodu. V ustju reke Gofra so Japonci izkrcali svoje posadko, večje križarsko brodogrje plove v Ohotskem morju in obrežju Kamčatke. Dne 13. avgusta so Japonci bombardirali Lazarevsk in od tod odpluli proti Džauru v Nikolsku se često slišijo strelji od Sahalina. Ob ustju Amurja, v Tatarskem in Laperuzovem zalivu križajo japonske torpedovke. V Koreji je bil japonski napad na Sakasi odbit. Drugi oddelek je pa vzel Sinpunzansin. Rusi so pa nato stopili v ofenzivo in Japonce odgnali od Kopunsana. Čuje se, da so znatne sovražne sile pri Hadongu, ki hočejo prekorčiti gorovje. Prej so konjeniško službo v Koreji opravljali orožniki, zdaj pa je na mestu že redna vojska. Ruska pošta dobro posluje. Časopisi pridejo v 20 dneh iz Peterburga na bojišče.

Pritisk.

Berolin, 21. avg. Ruski mirovni pooblaščenca so dobili brzojavke ruskih generalov iz Mandžurije, kjer ti prosijo, naj poslanci ne sklenejo neugodnega miru, ker je armada gotova zmage.

Kronski svet v Ištu.

Včeraj je bil morebiti zgodovinsko važen dan za našo državo. — Cesar se je od 10. dopoldne do 6. zvečer neprestano posvetoval s svojimi svetovalci. Kronski svet je trajal od 1. do 5. popoldne. Fejervary je zahteval v kronskem svetu, naj se ostro nastopi proti opoziciji, a ni prodril, marveč pozikusi najbrže vladar sam še enkrat pogajanja z voditelji opozicije. Sklepali so o trgovinskih pogodbah. Če se na Ogrskem ne izvrši redno novačenje, bodo pozvani pod orožje nadomestni rezervisti.

Preskrbljeno je vse za skupne zadeve, ako ne bodo zberovale delegacije. Tudi o tem, kako nastopiti proti upornim municipijem, so se razgovarjali. Od 1. do 3. je vodil zapisnik legacijski svetnik baron Gager, od 3. naprej se je pa vršil kronski svet brez zapisničarja. Po končanem kronskem svetu je cesar še enkrat zaslísal Fejervarya. Cesar namerava pozvati v Išt več ogrskih ministrov. V Išt je došel ob 4. popoldne finančni minister dr. Kosel, ki se je posvetoval z Gautschem.

Stalni obrtni odsek

je nadaljeval svoje dele včeraj. Poročevalec Pacher je predlagal pri § 13a dostavek, naj se zahteva za trgovine v ožjem pomenu, ki ne spadajo med koncesionirane obrti, poleg splošnih pogojev tudi izpričevalo usposobljenosti. Sekcijski načelnik Hasenöhrli je izjavil, da ugovarja predlogu, proti sta govorila tudi odsekova člana Eldersch in Kitschelt, ki je naglašal, da se je dunajska trgovska zbornica izjavila proti izpričevalu usposobljenosti v trgovini. Poslanec Hueber meni, da je za trgovino pač potrebna splošna trgovska izobrazba. Oni, ki se posvete v mladosti trgovini, hočejo v tem stanu tudi izhajati. Vsako leto zašpekulirajo v trgovini neizobražene osebe, veliko prihrankov, ker prično trgovino, ne da bi jim bile znane razmere. Predlaga: Odsek je načeloma zato, da se uvede v trgovini usposobljenostno izpričevalo. Sekcijski svetnik dr. vitez pl. Fries govori proti usposobljenostnemu izpričevalu v trgovini. Dvomi, da bi usposobljenostno izpričevalo zmanjšalo konkurenco v trgovskem stanu.

Po daljši razpravi je odsek odelil proti dvema glasovoma Hueberjev predlog.

Notranjepolitični položaj.

Svoj čas je izdalo naučne ministrstvo odlok, da postane češčina obvezni predmet na vseh nemških gimnazijah na Moravskem, če je s tem zadovoljen profsorski zbor. — Zdaj je pa vlada preklicala svoj prvotni odlok in češčina ostane le relativno obilgatni predmet.

Ogrska kriza.

Dunajski uradni brzojav izjavlja, da vodilni krogi niso izpremenili svojega naziranja v vojaških zadevah, kar traja kriza na Ogrskem „Berliner Tageblatt“ poroča, da je spisal brošuro „Ogrska kriza in Hohenzollerji“ neki v Berlinu živeči mlad časnikar Maks Mendel. Cesar je naročil Fejervaryju, naj izporoči zahvalo za čestitko ob njegovem rojstnem dnevu predsedništvu ogrske magnatske in poslanske zbornice. Honvedni minister je naznanil vsem municipijem, da bodo nadomestni rezervisti pozvani pod orožje s pozivnicami, ki jih dostavi pošta.

Rusija.

Gosudarstvennaja duma. Gosudarstvenno dume bodo otvorili v navzočnosti članov carjeve rodbine, ministrov in diplomatičnega zbora. Poslancem predlože sledeče zakonske načrte: Izpremema mestne in deželne uprave, izpremema kmečkih zakonov, judovski vprašanje, prisilni šolski obiski itd. Poročale bodo tudi letos ustanovljene reformne komisije.

Zaprli so na letovišču Udelnaja pri Peterburgu 10 oseb, med njimi tudi zgodovinarja Miljukova, inženirja profesorja Brandta in več drugih pisateljev in inženirjev.

Rusko-Poljsko. „Voss. Ztg.“ poročajo iz Varšave: Policija ustavlja in preiskuje ljudi na cestah. Pretekli teden je obkolila policija več kavarn in slaščičarn, v katerih se preiskali goste in vsakega zaprli, pri katerem so našli kaj sumljivega. V Varšavi je pričela predvčerajšnjim splošna stavka. Ne delajo v nobeni tovarni. Na glavni postaji Vislske železnice so razbili delavci brzojavne aparate. Vsak čas pričakujejo, da se proglasi obredno stanje.

Nemiri v Kišenevem. V Kišenevem so bili veliki nemiri, ko so proglasili carjev ukaz. Demonstriralo je več tisoč oseb, ki se se spopadli s policijo in kazaki, ki niso mogli razgnati demonstrantov. Sele, ko je došlo vojaštvo, so razgnali množico. Ranili so veliko oseb, zaprtih je pa več sto. Židovskih velivcev bo po volivnem cenzusu nove ruske uprave na Ruskem le 4000.

Anarhistični načrti.

Meseca februarja letos je pisalo anarhistično glasilo „Budilnik“: Zahtevamo, da se da vsakemu državljanu petdeset dinamitnih patron, ki bodo najboljšo sredstvo proti policijski in vladni nasilnosti. Ena bomba je večje vrednosti, kakor 10000 glasevnic. V isti številki se pozivljajo delavci, naj si preskrbe boljše orožje, kakor ga imajo policaji in vojniki. List pravi, da stane ena bomba le tri franke, in je dinamit za osvobojenje delavstva tako važen, kakor je bil smodnik v srednjem veku pri osvoboditvi meščanstva. List razširja tudi cenene hujskajoče letake. „Budilnikov“ urednik je l. 1878. rojen gališki žid Siegfried Nacht, ki je prepotoval Avstrijo, Nemčijo, Angleško, Francosko, Spansko in Italijo, kjer je širil anarhistična načela. „Budilnik“ tiska A. Schaufelberger v Cirihi 2.

Lakota na Spanskem.

Sevillski nadškof je zaukazal nabiranje darov za stradajoče poljedelske delavce. V Sevilli je oplenila izstradana množica neko prodajalnico za kruh. V osuvski okolici je največja beda.

Francoska grozi Maroku.

Francoski poslanik Taillandier je izročil v Fezu ostro noto, v kateri zahteva takojšnjo osvoboditev prijetega alžirskega stotnika. Nadalje zahteva, da kaznujejo kadija, ki je pustil prijeti stotnika in 2000 dur odškodnine in 100 dur za vsak nadaljni dan stotnikovega jetništva. Francozi nameravajo odločno nastopiti, ako jim sultan ne ugodí. Zasedli bodo del Maroka ob alžirski meji ali pa poslali svoje brodogrje v kako alžirsko pristanišče. Diplomacije sodijo, da bo sultan takoj obljubil zadoščenje.

Nemški neuspehi v Afriki

so povzročili, da je Viljem sklenil izpremeniti nesposobne poveljnike. Polkovnik Leutwein je že odsvoljen, za južno zahodno-afričanskega guvernerja je imenovan generalni konzul Lindquist, ki je zahteval, naj mu podrede vojaške poveljnike. Dosedanji poveljnik pl. Trotha nastopi mesca oktobra depust, nakar bo upokojen.

Kaj se pripravlja na Balkanu?

„Narodni Listy“ poročajo iz Belgrada, da ondi nihče ne dvomi, da se Turčija ne

pripravlja le na vojske proti Bolgariji, ampak tudi proti onim tujim državam, ki bi se hotele vmešavati v notranje turške razmere. Vendar vojska Turčije z Bolgarsko ni še neizogibna Neprenehoma dohajajo v Belgrad vesti, da Bolgarija zbira veliko vojsko na tursko-bolgarski meji. Skozi Belgrad je šel prvi transport Kruppovih brzostrelnih topov za Turško. Pričakuje se velik transport francoskih topov za Bolgarsko.

Razburjeni Italijani.

„Politična korespondenca“ piše: Italijani so nezadovoljni, ker se vrše letos avstrijske vojaške vaje na Južnem Tirolskem v bližini italijanske meje. Baje so prekrsene obljube, ki so si jih dali italijanski in avstrijski ministri pri sestanku v Opatiji, da ob mejah obeh držav ne bo vojaških vaj. Celo resni italijanski listi, med njimi „Messagero“, so tega mnenja. „Korespondenca“ izjavlja, da ministri niso o tem v Opatiji ničesar sklepali.

Ločitev Norveške od Švedske.

Norveška vlada je sklenila predvčerajšnjim naprositi švedsko vlado, naj odobri ločitev obeh držav in prične nadaljnja pogajanja za uspešni konec prepornih točk. Iz Stokholma poročajo, da bodo pričeli Švedi takoj pogajanja za ločitev Norveške od Švedske

Indijski podkralj lord Curzon odstopil.

London 22. avg. Indijski podkralj lord Curzon je odstopil vsled konflikta, ki ga ima s šefom angleške vojne uprave generalom Robertsom. Na njegovo mesto bo najbrž imenovan Earlof Minto.

Stajerske novice.

Š Nemci se bojé. Nemški listi z ozirom na prodajo gradu pri Wildonu opozarjajo na tozadevne inserate v slovenskih listih in pravijo, da se je bati, ako bodo Slovenci vztrajno pokupovali posestva stajerskega nemškega veleposestva, da končno vržejo s pomočjo konservativnih glasov sedanje zagrizeno nemško zastopstvo stajerskega veleposestva

Š Nemška izzivanja. Dne 3. septembra bodo prirediti Nemci v Pragerskem slavnost na korist nemški šoli, katero nameravajo ondi ustanoviti.

Š Uradniške hiše v Mariboru. Mariborska podružnica prvega dunajskega uradniškega stavbinskega društva bo postavila v Mariboru 38 uradniških hiš.

Š Svojo ženo je ustrelil pri Sv. Antonu v Slov. goricah Franc Plohl iz Gabernika. Franc Plohl se je oženil pred poldrugim letom, a je vedno grozil svoji ženi, da jo bo ustrelil. Raditega se je njegova žena Eva preselila k svoji materi. Ko sta v nedeljo šli z materjo k maši, čakal je Plohl v gozdu in ustrelil petkrat na svojo ženo, povspel se potem na kolo in se odpeljal. Vsled strelav je pričela goriti tudi obleka umerjene. Eva Plohl je bila v blagoslovljenem stanju. Morilec je bil zagrizen pristaš pljuškega „Stajerca“. Morilca so v Gradcu aretirali. Izročili so ga deželnemu sodišču.

Š Zastrupljena rodbina. V rodbini gospoda Faulandta v Brunngrabnu na Gorenjem Stajerskem so oboleli štirje njegovi otroci na zastrupljenju. Sedemletna deklica je takoj umrla. Včeraj so oboleli še ostali člani rodbine, starši, babica in ded. Kaj je temu vzrok, se še ne ve. Uvedena je preiskava.

Š Pri streljanju z možnarji ubit. Povodom nove maše pri Sv. Vencslaju je streljal viničar Janez Vidmar z možnarjem. Vsa snov za strel mu je iz možnarja priletela v oko in ga ubila.

Š Umirovljen je na lastno prošnjo Martin Matekovič, nadučitelj v Škalah, po 46letnem službovanju; 37 let in 7 mesecev služboval je v Škalah.

Š Gornji grad. Pri volitvi dne 16. t. mes. je bil vrli Slovenec gospod Jožef Krajc, veleposestnik, enoglasno voljen županom v Gornjem gradu. Ponosni smo na to izvolitev. Živela Slovenija!

Š Samoumor. V Št. Janžu, občina Sv. Lovrenc nad Prožinom, so našli 20. t. mes. povodom leva pod cerkvijo ob pečini nekega človeka mrtvega, poleg njega samokres, iz katerega sta bila izstreljena dva strela. Pri sebi je imel okoli 7 K denarja in pismo, iz katerega je razvidno, da je potnik neke češke tvrdke, brez imena. Po izjavi izvedencev je ležalo truplo že okoli štiri tedne.

Š Sv. Jurij ob Ščavnici. Z družbo sv. Cirila in Metoda je daroval gospod Ivan Strelec, nadučitelj pri Sv. Andražu 2 K 10 h. — Na primiciji veleč g. Fr. sinko v Dragotincih se je nabralo 30 K. Hvala vsem blagim darovalcem!

Š Dva otroka zgorela. Otroka viničarja Ivana Germutha in Klanjcu pri Lučanah na Srednjem Stajerskem sta se igrala z žgalicami toliko časa, da sta zažgala hišo in gospodarsko poslopje, ki je pogo-

relo do tal. Tudi oba otroka sta našla smrt v ognju.

Š **Umrl** je v petek, dne 18. t. mes. v Kalobju pri St. Jurju ob južni železnici gospod župnik **Jakob Pečnik** v starosti 70 let. N. v. m. p!

Možje in mladeniči!

Dne 3. septembra se dvignite na pot v Maribor! Iz Ljubljane vozi posebni vlak s skoro za polovico znižano ceno. Oglajajte se takoj. Društva naznačite nemudoma svojo udeležbo!
Odbor „Slovenske kršč. soc. zveze“.

Dnevne novice.

Slavnost v Mariboru. Da bo pri izletu „Slovenske krščansko-socialne zveze“ v Mariboru vladal popoln red, prosimo tudi na tem mestu, da se nam iz vseh župnij oglasi takoj pošljejo, in sicer za one, ki se žele peljati s posebnim vlakom, na naslov: **Luka Smolnikar, stolni vikar v Ljubljani**, za ostale pa na naslov: **dr. Anton Korošec, urednik v Mariboru**. To je tudi nujno potrebno, da bomo lahko posebni vlak iz Ljubljane prav uredili. Udeleženci, ki bodo šli s posebnim vlakom, naj se zglase za prenečiča pri g. L. Smolnikarju, ostali pa pri g. Ant. Korošču, uredniku v Mariboru. — Došle so nekatere želje, da bi odšel posebnega vlaka uredili tako, da bi odšel dne 3. septembra po dohodu opoldanske gorenjskega vlaka okoli 12. ure opoldne. To bo težko izvršiti, ker potem pridemo prepozno — šele okoli 6 ure zvečer — v Maribor in udeležniki za ogled Maribora ne dobe časa, ker je ob istem času že napovedan pozdravni večer. Tisti, ki nimajo še časa, pridružiti se posebnemu vlakom, naj se peljejo v Maribor z brzovlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 11 uri 25 minut popoldne ter se v Mariboru pridruži udeležencem iz svoje župnije. — Prosimo tudi pevske zbornice, da se udeležijo koncerta v mariborskem „Narodnem domu“ v nedeljo, dne 3. septembra. Skupine, ki žele voditeljev po Mariboru, jih dobe v „Narodnem domu“, kamor se naj takoj po dohodu vlaka podajo. Na mnogobrojno svidenje! — **Odbor „Slovenske krščansko-socialne zveze“.**

Kje je brezdomovinstvo? „Slov. Narod“ očita „Slovincu“ brezdomovinstvo, ker je poročal o krščansko-socialnem delavskem shodu v Solnogradu in ker je pričel vabilo na splošni avstrijski katoliški shod. A pozabil je, da se dr. Tavčar brati z baronom Schwegelnom in v državnem zboru skupno nastopa z vsenemci, pozabil je, da je on slavil liberalno „Splošno žensko društvo“, ki se je udeležilo mednarodnega ženskega shoda v Berlinu, ki so ga sklicale nemške judinje. „Narod“ je celo hvalil liberalno žensko društvo, da je vstopilo v mednarodno zvezo, komandirano od raznih Sar in Rebek. Kar je liberalcem za sluga, ali naj je to nam krivda? Mi pa nastopamo skupno samo z onimi, ki nam garantirajo našo enakopravnost, medtem ko liberalci služijo strankam, ki so zapisale v svoj program uničenje slovenske narodnosti. Tam je brezdomovinstvo!

Značilno imenovanje. Pri zadnjih sodnijskih imenovanjih je bil neki dr. König, dosedanji adjunkt v Gradcu imenovan za substituta državnega pravdnika v Celovcu in vendar dr. König ne zna niti besede slovenski. Preskečil je 29 svojih prednikov. Menda se hoče razdeliti okrožje graškega nadsodišča v dva teritorija: v kranjski oddelek, kjer se slovenskega življa ne da ubiti in v štajersko-koroški oddelek, kjer se hoče s slovenskim jezikom in uradovanjem popolnoma pomesti, kjer se bodo nastavili samo nemško nacionalni uradniki kot rablji slovenskega uradovanja.

Domžale. (Bližajoče se občinske volitve. — Volivni imenik. — Te in ono.) Sedaj je v Domžalah razporejeni volivni imenik za občinske volitve, ki je pa sestavljen tako, da je le Nemcem v prid. Naj navedem zgled! — Nekdo je umrl, zapustil več otrok in ti

majo sedaj pravico voliti v prvem razredu, medtem ko je oče ni imel. Kako pa so naredili z domačimi, lahko razvidite iz sledečega: Posestnik je že pred štirimi leti prevzel po svojem očetu celo posestvo z dvema hišama. Sedaj pa je na oni hiši, ki ima voliti v II. razredu, upisan še oče, medtem ko je on sam vpisan na drugi hiši, kjer ima pravico za III. razred. Zakaj to? Se li bojite moža — Slovence v II. razredu? Ali pa ste, g. župan, tako nevedni, da ne poznate niti svojih sovaščanov? In takih zgledov je veliko! — Domžalski Slovenci! Poglejte natančne volivni imenik! Zberite se in izvolite moža, ki jim bode lahko zaupali. Vrlite med staro šaro vse nemške hlapce in valpete! Imate dosti svojih samostojnih in značajnih mož. Premagajte pa pred vsem svojo nezaupljivost do domačinov-rojakov. Zaupajte drug drugemu! Tirolici imajo med seboj hudo konkurenco v trgovini, a kadar se gre, kaj storiti za nemško stvar, stojte skupaj trdno ko zid. — Kako Tirolici delujejo in rujejo zoper Slovence-domačine, naj vam služi za zgled sledeče: Imeli so krojača, ki jim je delal blizu 20 let. Ko pa se je ta pri neki priliki pokazal Slovenca, so mu vzeli vse delo. Pa to jim še ni bilo dovolj. Dali so ga še v nemške časopise, češ naj se naročniki varujejo tega J. P., ker je Slovenec. Zaradi par privandranih nadutežev, naj bi človek doma zatajil svoj jezik. Ni že to preveč? Pa pojdemo še dalje, da vidimo še natančneje, kako ravnajo ti tujci. Eden naših slavninarjev je dobival različno tvarino s Francoskega na presto — t. j. brez odstotkov — na 30 dni. Mož se je pokazal Slovenca. In kaj mu naredo Tirolici? Pisali so dotični francoski tvrdki, naj nikari več ne daje blaga temu možu. Ko je naročil blago, ga res ni bilo. Ko je brzojavil, zakaj ni blaga, ni dobil niti odgovora. Še le na drugo brzojavko s plačanim odgovorom je prišla dopisnica v francoskem jeziku, da mu ne pošljejo več drugače, ko proti povzetju. To so storili Tirolici. In kar se zgodi nemu, se zgodi lahko tudi drugemu. Zunaj nam jemljejo dobro ime in čast, doma nas pa uničujejo na eni strani s svojimi pedjetji, na drugi nam pa še usiljujejo svojo oblast. Najprve nam usiljujejo za gospodarje neznajne Slovence, ki jih bodo na skrivnem volili sami, potem bodo pa sami izkušali vzeti vajeti v roke. Potem pa nas čaka gospodarski in narodni propad! Zatorej, domžalski Slovenci, vsi na krov!

„Narodni dom“ v Podgradu se slovesno tvori prihodnje nedelje. Spored: I. Pred „Narodnim domom“. 1. Vršil se služba božja na travniku „Grašiče“ poleg „Narodnega doma“ ob 10. uri popoldne. Staroslovensko mašo poje akademiki pevske zbor. 2. Godba svira po vasi. 3. Geste pozdravi ravnatelj posojilnice in hranilnice msgr. Anton Rogoč. 4. Pesem „Hej Slovani“ poje vsa družva. II. V dvorani „Narodnega doma“. Banket. III. V dvorani „Narodnega doma“ ob 3. uri pop 1. Pesem „Slovenaci Hrvat“ poje Podgradski pevski zbor. 2. Slavnostni govor govori državni in deželni poslanec g. prof. Vjekoslav Spinčič. 3. Pesem „Ljepa naša domovina“ poje akademiki pevske zbor. 4. Tambura Podgradski tamburaški zbor. IV. Na dvorišču „Narodnega doma“. Prosta zabava. V. V dvorani „Narodnega doma“ ob 6. uri zvečer. Nastopijo člani slovenskega gledališča iz Ljubljane pod vodstvom režiserja g. Danila in kapelnika slovenske opere g. Hilarija Beniška ter akademiki-pevci pod vodstvom g. Josipa Mandiča. VI. Na Grašiču. Umetni ognji in razsvetljava „Narodnega doma“. VII. V dvorani in na dvorišču „Narodnega doma“.

Duhovniške vesti. Premeščeni so bili č. g. g.: Andrej Pavlin iz Sodražice za ekspozita na Gore nad Sodražico; Anton Merkun iz Lašič kakor ekspozit na Razdrte; Josip Svigelj iz Harij za ekspozita in beneficijata na Vrhpolje ob Moravčah; Martin Skerjanc iz Moravč za ekspozita v Harije; Francišek Sparovec iz Spodnje Idrije v Moravče; Peter Mohar, župni upravitelj na Sveti Planini, za ekspozita v Konjšico; Feliks Knižek iz Sostrega za župnega upravitelja v Babno Polje; Adolf Knel iz Babnega Polja za župnega upravitelja na Sveto Planino; Andrej Magajna iz Knežaka v Sostre; Ivan Lomšek iz Sent Vida ob Zatičini v Selca; Karol Gnidovec iz Ribnice v Sent Vid ob Zatičini; Ivan Plahutnik iz Cerknice v Ribnice; Mihael Kmet iz Loškega Potoka v Sent Jurij za Kranjem; Karol Dorinik iz Doba za beneficijata v Voglje; dr. Francišek Grivec za kapelana v Dob; Jakob Razboršek iz Kamenika za ekspozita k Svetemu Joštu nad Kranjem; Ivan Jovan z Bohinjske Bistrice v Kamnik; Leopold Crne iz Zužemberka v Planino; Andrej Zgaga iz Sent Janža v Zužemberk; Ignacij Züst od Svetega Duha v Stopiče; Peter Janec iz Skofje Loke za kateheta

na uršulinsko deklishe šole v Skofji Loki; Ivan Zupančič, valetudinarij, za kapelana v Dolenjo vas; Ivan Lovšin iz Hinj v Sent Janž. — Na novo sobilina meščeni č. g. g. semeniški duhovniki oziroma novomašniki: Ivan Borštinar za kapelana v Hinjah; Matej Kozelj v Lašičah; Alojzij Kralj v Sodražici; Alojzij Kurent kot II. kapelan v Semiču; Josip Prešeren v Cerknici; Ivan Strubelj v Spodnji Idriji; Vladimir Prijatelj v Sent Jerneju; Andrej Orehek v Knežaku; Andrej Stecnovec v Loškem Potoku.

Boj med dvema poročnikoma in časniki. „Kaschauer Hirap“ je prinesel poročilo, da je zaklical neki nadomestni rezervnik, po svojem poklicu orožnik, mažarsko „Pozer“, ko je vstopil poročnik Borčić v sobo za moštvo. Orožnik se je opravičil, da je zaklical mažarsko v naglici in ne nalašč, ker je kot orožnik navajen mažarskega poveljevanja. Kljub temu je bil ostro kaznovan. Borčić se je podal v spremstvu še enega poročnika v uredništvo, kjer je oklofotal urednika Fereso, ki mu pa ni ostal dolžan zausnice, narkar sta se začela ruvati. Borčić je potegnil sabljo s katero je večkrat zamahnil na Fereso, ki je nato iz revolverja dvakrat ustrelil na častnika, a ga ni zadel. Uredniku na pomoč so prihтели stavci. Stavec Klein je vrgl vrstomer na Borčića in ga ranil na glavi. Poročnik Borčić se je vrgel na stavca, a padla sta oba, medtem je pa pričel Borčićev spremljevalec mahati s sabljo po Kleinu in ga smrtno nevarno ranil. Došla policija je odvedla poročnika na komisariat. Nabrala se je velika mnežica, ki je psovala častnika in končno prekucnila kočijo, v kateri sta se peljala. Kašavsko prebivalstvo je grozno razburjeno. Častniki obsojajo postopanje svojih tovarišev.

Kaj je z gibanjem „Proč od Rima“ v Zagorju? Iz Zagorja ob Savi smo prejeli: Slavno uredništvo! Dovolite, da v Vašem listu popravim uvodnik „Slov. Naroda“ z dne 18. avgusta, št. 183; saj dobro znate, da ta Vaš kolega nikdar ničesa ne popravi, niti ne preklči. Ni res, da sem oznanil: Noben otrok, čigar starši, oziroma boter ni bil pri velikonočni izpovedi, ne sme k birmi, — ampak res sem oznanil, da nihče ne bo sprejet za botra, ki ni opravil svoje velikonočne dolžnosti in to še takrat, ko je bilo dovolj časa, opraviti jo. Gotovo je, da tako oznanilo ne more biti povod kakemu presenečenju za vernega in zavednega katoličana. Zato je res umevno, da je ta izjava presenetila le nekatere ljudi, namreč tiste, ki se ne zavedajo svojih krščanskih dolžnosti; napram temu so pa mnogi izmed zavednih kristjanov kar naravno in očitno odobrvali to izjavo. Le 10, reci deset oseb je bilo prizadetih s to izjavo, kar gotovo nič nečuvnega ni za 6000 duš broječo župnijo zagorsko ter dokazuje, da ogromna večina mojih dobrih Zagorjanov se zaveda svojih krščanskih dolžnosti. — Uvodnik se sklicuje na Ljubljano, toda zaman! Kot Ljubljancu, ki sem sam bil birman v Ljubljani, mi je znano, da se ondi nihče ne birmuje brez birmanskega lista; to pa dokazuje, da je vse v redu. — Ni res, da so se starši in botri klicali v župnišče in pripravili na vse mogoče načine — tu bi še kmalu kdo mislil na natezalnice, — ampak res je, da jaz nisem nobenega klical in res je da sta prišla k meni, toda prostovoljno in samovoljno, en oče in ena mati, ki sta mene terorizirati hotela, da bi naj postopal proti danim mi predpisom, na katere sem prisegel. — „Vroča tla“ v uvodniku se le fraza, ki kaže zlobno željo pisca, da bi bila; kakor je hinavsko pisal na drugem mestu famoznega svojega dnevnika, da se boji izgredov in demonstracij, katerih je pa s to besedo le želel in narekoval in tudi res povzročil. Ta beseda le kaže, da se vendar še boji vsaj držav. pravdnika ta poštenjak. — Prosto rečem, da sedanji duhovniki v Zagorju živimo v miru s svojimi dobriimi župljani in se nam v tem pogledu čisto nič ni pritoževati. Le peščica pronsansiranih liberalcev nas v zadnjem času pisano gleda, in to le radi „Ljudske posojilnice“, ki se je na željo mnogih zavednih župljanov tu ustanovila po Rajfajzenovem sestavu, ki tudi vrlo uspeva in s tem seveda več ali manj konkurira s posojilnicami njihovo, ki izkazuje po svojem „računskem zaključku“ za leto 1904 — 2520 K nagrade, katero je prejelo načelstvo in le 150 K za dobrodelne namene. Odtod ona jeza! Župni urad Zagorje ob Savi, 17. avg. 1905. Gotard Rott, župnik.

Novice z Bohinjske Bele. (Igra „Dve materi“. — Gradnja železnice. — Požar na Odrah.) Naša dekleta so dne 15. t. m. kot pričetnice prav dobro vprizorile igro „Dve materi“. Igra je sicer precej težka, a za odre na deželi zlasti glede vsebine prav primerna. Veliko število domačih in tujih gledalcev je bilo s predstavo zelo zadovoljnih in sedaj je splošna želja na Beli, da naše igralko prav kmalu zopet nastopijo. Gospodični Mediceva in Božičeva pa naj sprejmeti našo iskreno zahvalo, da sta pri naših dekletah

v tako kratkem času desegli tako izvanreden uspeh in nam med tako prozajično dobo, kot je gradnja železnice, priredi take lepo in primerno zabavo. Za trud jima bodi poleg naše hvaležnosti plačilo zavest, da sta sterilni uspešen korak za nadaljno izobrazbo naših deklet. — Delo pri železnici se bliža koncu. Pretekli teden so vložili sklepni kamen v predoru med Belo in Obrni. Tem povodom je gradbena tvrdka Rel & Comp. v nedeljo, 20. t. m., priredila zahvalno službo božjo. Popoldne pa so imeli delavci — likof. Vsak je dobil 3 krone vredno nakaznico, katero je moral zajesti ali zapiti v hotelu pred predorom. Bali smo se večjih izgredov, a razun par krvavih glav — ni bilo posebnega. — Na Obrnâh podirajo in požigajo barake. V nedeljo popoldne sta pogoreli dve. Neki delavki, pravijo, je zgorelo 600 K gotovine. — Vse grajevredno je, da tudi sedaj z nedeljskim delom nočejo poneshati, dasi bi to lahko storili brez najmanjše škode. Rajši delavce odpuščajo, da le nedeljo skrunijo. — Inženerji trdijo, da so tudi že drugi kredit, katerega je državni zbor v zadnjem zasedanju dovolil, porabili in zabili v zemljo. Treba bo tedaj še novega „pufa“, preden se v začetku prihodnjega leta odpeljemo s prvim osebnim vlakom v Trst.

V Domžalah se igrajo v proslavo dvajsetletnice družbe sv. Cirila in Metoda dne 27. avgusta, ob 4. uri popoldne na prostoru gospoda Ravnikarja „Rokovnjači“, narodna igra s petjem, in sicer ob vsakem vremenu, ker je prostor popolnoma pokrit. Igrajo dijaki in gospice iz okolice. Želeti je, da se z ozirom na plemeniti namen udeleži igre kar največ zavednega občinstva. Pri igri sodeluje domača godba. Sedeži po 1 K in po 60, stojišča po 40 h. — Zaradi ugodne zveze se zlasti Ljubljancani pričakujejo v obilnem številu.

Poročen je bil danes v Zatičini gospod učitelj Juvanc iz Postojne z gđ. Josipino Fortunato, bivšo učiteljico v Cerknici. Poročal ju je brat ženinov, č. gosp. župnik Juvanc iz Rakitne. Bilo srečno!

Nesreča. Iz Toplic na Dolenjskem se nam poroča: Dekle Marija Rus iz Meiškevasi se je na podu ponesrečilo. Zlezla je po lestvi na kup snopja, da bi ga potlačila, ko hoče deli, se lestva izpodmakne in pri padcu se zasadi vanjo ručaj naslenjenih vil skoraj komelec globoko. Umrla je po hudih bolečinah čez osem dni.

Za občni avstrijski katoliški shod, ki se vrši novembra meseca na Dunaju, vlada splošno zanimanje. Pri tej priliki bo tudi shod Rafaelove družbe. Obravnava bodo tudi o prečodrimskem gibanju. Od 18. do 21. novembra se bodo vršili trije slavnostni shodi, šest sklepaajočih shodov, 12 postranskih shodov, en pezdrazavni večer, en slavnostni komerz in en zabavni večer. V Štefanovi stolnici bo slovesna služba božja, en rekivjem za rajne udeležence katoliških shodov, maša z blagoslovom in pridigo v cerkvi redemptoristov in evharistiška slavnost. Katoliškega shoda se zamorejo udeležiti vsi, ki spadajo h kaki katoliški organizaciji ter si bodo omislili karto (2 K). Dame se lahko udeležijo slavnostnih shodov. Ob istem času se vrši tudi velik shod dam.

Kdaj otvorijo bohinsko železnico? Progo od Jesenic do Trsta otvorijo baje že na jesen, nekako v novembru. S tehničnega stališča da ni več ovir. Če je res?

Vojaške vesti iz Gorice. V Gorico sta se povrnila z vaj dve bateriji, dve pa prideta s 55. brigado pehote 1. septembra, 25. t. m. pride v Gorico 27. pešpolk iz Ljubljane in 7. lovski polk, dve gorski bateriji in dva eskadrona huzarjev.

Roparski napad. Ko se je preteklo nedeljo vrnila neka 21letna Alojzija Markič iz Bate in plesa v Savonji domov v St. Andrež pri Gorici, je napadel na polju neznanec, jo udaril po glavi in jo oropal zlate verižice. Potem je zbežal.

Vojaštvo na Notranjskem. Z Rakeka 22. avg.: Včeraj 21. t. m. pripeljal se je po železnici ob 11:45 dop. in ob 5:50 pop. peh. polk št. 87, k nam kjer ostane tri dni. Med tem časom gre streljat v Begunje. Danes jutraj šel je mimo iz Cerkuice v Postojno pešpolk št. 97 v Postojnsko okolico. Prvič so letos tukaj vojaški peki, ki peko kar na vozu. Včeraj popoldan so pripravo iz vozov vzeli, in danes jutraj je že kruh pečen. Ta pekarija je zelo interesantna. Danes se je pripeljalo na Rakek čez 200 naloženih voz žaganic in tramov. Radi lepega vremena in suhe poti, in pa kjer so kmetje košnjo dokončali — hiti vse na cesto z voznino kaj zaslužiti. Tudi voznina že ni bila več let tako dobra kot letos.

Iz Kranjske gore se nam poroča: Nočni nemiri so postali tu jako pogosti, tako da se od dela izmučeni posestniki že pritožujejo. Fonočni žganjarji večkrat na teden, osobito pa ob sobotah,

ne deljaj in ponedeljskih ponoči, upijejo in kričijo, da bi človek lahko mislil, da je pridrla tuja vojska v našo Kranjsko goro. Bržkone je vzrok to, da so nekatere gostilne čez postavno uro odprte in se prodaja žganje ob sobotah zvečer in ob nedeljah popoldan. Želeti bi bilo, da se ukrenejo potrebni koraki.

Častniki v civilni obleki. Primorski listi poročajo: Javlja se, da so poveljniki polkov po višjem nalogu dovolili častnikom, da zamorejo izven službe pohajati v javnost in javne lokale tudi v civilni obleki. — To bi bila jako pametna odredba. Tukajšnji častniki še ne vedo ničesar o njej.

Nesreča v tovarni. Iz Beljaka poročajo, da je v celulozni tovarni pri Sv. Magdaleni stroj prijel delavca Ferdinanda Florijančiča in ga na kosce raztrgal.

Stroj za pecivo. Iz Pittsburga v Ameriki poročajo. Neki Pittsburčan bode sedaj pričel peči pecivo pod imenom „pie“ s hitrostjo po 40 piejev v eni minuti, oziroma 24.000 piejev vsakih deset ur. Omenjeni umetnik je pek in je izumil stroj, kateri bode opravljal vso delo. Stroj bode mogoče opravljati s tremi delavci, kateri bodo izdelali toliko peciva, kakor sedaj 100 pekov. V stroju jo dolga tako zvana brezkončna veriga, katera deli imajo obliko piejev. Na enem koncu verige bode stal jeden delavec, kateri bode napolnjeval dele verige z testom na kar odidejo napolnjeni deli skozi peč in na drugem delu peči pride pecivo pečeno na dan.

Japonski častniki v družbi kitajskih krošnjarjev. Z Dunaja se nam piše: Dne 19. t. mes. so prišli na Dunaj štiri japonski častniki: generalni major Y. C. Chang, polkovnik G. W. Wei, nadpolkovnik J. G. Choo in Marine-Commodore E. J. Tsen. V njih družbi zabavala sta se zvečer v „Benetkah na Dunaju“ tudi ona Kitajca, ki sta bivala nedavno tri dni v Ljubljani in prodajala lastne izdelke. Neumljivo je, da prideta kitajska krošnjarja v tako odlično vojaško družbo in da zamoreta ob skupilu prodanih predmetov tako sijajno živeti in se zabavati po najdražjih veselnicah? Morda jih podpira vlada? Kaj sta?

Iz Bukovja pri Studencu se nam piše, da se župan gospod Janez Jurca ml. zdravi v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji.

Samoumor. V Trstu se je obesil delavec Ivan Milovac iz Starega grada v Dalmaciji.

O pesniku Fra Grgi Martiču poročajo „Hrvatstvu“ da umira, — **Solnce bo mrknilo** dne 30. avgusta.

Umrla je v Rimu gospa Elica Locateli roj. Fracasso, znana dobrotnica celovških revežev. V Celovcu je umrl bogoslovec g. Franc Schöffmann.

Cene mesa v Gradcu bodo za mesec september naslednje: Volovskega mesa ne smejo prodajati dražje nego kg mesa prve vrste za 19 dek. priklade po 142 vin., druge vrste ne višje kot za 136 vin. kg., tretje vrste ne dražje kot za 116 vin. kg. Kravje, bikovo meso se prodaja kg za 19 dek. priklade ne dražje nego prve vrste najvišje za 134, druge najvišje za 128 vin. in tretje za 108 vin. kg.

Umrl je v Bazovici posestnik g. Vaclav Welt, rod. Ceh.

Imenovana pomožna učiteljica gđ. Marija Bajt v Idriji za učiteljico na Koprivniku v Bohinju.

Grad Miramar je sedaj za občinstvo zaprt.

Ljubljanske novle.

Ij „Laibacher Zeitung“ in domače trgovstvo. Uradni list naše deželne vlade danes zopet priporoča neko novo židovsko trgovino v Ljubljani, o kateri se govori, da je že v Olomucu propadla. Drugi tukajšnji listi so inserate od te tvrdke odklonili, le uradni list je tako naklonjen domačemu kupujočemu občinstvu in trgovstvu, da priporoča tako trgovino. To si je treba zapomniti. Če je g. Bambergu in Heinu teliko za žida, se lahko zgodi da „Laibacher Zeitung“ ne bo imela inseratov domačinov. Brez posledic domače trgovstvo ne sme pustiti takega postopanja ur. lista.

Ij **Najdeni mrtvec.** Na travniku poleg Kostarjeve pivovarne so našli včeraj kosci nekega mrtveca, kateri si je; kakor se da povzeti iz pisem, sam vzel življenje s samokresom. Preiskava je degnala, da je samomorilec bivši 23letni zasebni uradnik Franc Vidrih, sin lesnega trgovca iz Begunj pri Postojni, katerega so že 14 dni pogrešali. Vzrok samomora je nesrečna ljubezen.

Ij **Sestanek društva „Merkur“.** V nedeljo dne 27. t. m. se vrši ob pol 11. uri dopoldne v prostorih slov. trg. društva „Merkur“ sestanek članov društva „Merkur“, na katerem se bode postavili kandidati za pomožni odbor gremija tr-

govcev v Ljubljani. Dalje bode poročal društveni odbornik g. Josip Perdan o nedeljskem počitku. Pri tej priliki bi odbor društva tudi rad čul želje članov, katere učne tečaje bi kazale društvu prihodnje leto prirediti. Z ozirom na prevažen razgovor nadeja se odbor prav obile udeležbe.

Ij **Zadruga gostilničarjev in kavarinarjev** ima v četrtek, dne 24. avgusta, ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. Vodiška, Resljeva cesta št. 18, svoj prijateljski sestanek, kjer se bode razgovarjalo o jako važnih zadrugnih stvareh. Vsi cenjeni gospodje člani se vabijo k obilni udeležbi.

Ij **Na oklicih so:** g. Jernej Žitnik, hišni posestnik in črevljarski mojster z gđ. Marijo Kohne, zasebnice; g. Janez Perme, skladiščnik z gđ. Marijo Topolak.

Ij **Prisiljenec pobegnil.** Danes dopoldne je pobegnil od zgradbe domobranske vojašnice prisiljenec Avgust Lučovnik. Bežal je proti St. Vidu.

Ij **Ponesrečena pot v Ameriko.** V Ameriki sta se hotela včeraj odpeljati komij Servacij Barič iz Gornjega Šohorja in Jožef Jerola. Ker pa še nista zadostila vojaški dolžnosti, ju je stražnik na kolodvoru aretiral.

Ij **Goljufija.** V petek je prišel k poškarju g. Sevčeku neznan človek in vzel na ime Koslerjevega oskrbnika g. Jožefa Göderja samokres in nekaj patronov, češ, naj kar temu pošlje račun. Ko je Sevček to res storil mu je oskrbnik odgovoril, da človeka ne pozna in da on ni nikogar k njemu poslal in da ga je navedenec samo opeharil.

Ij **Umrla** je usmiljena sestra Ana Setina vsled jetike.

Razne stvari.

Najnovejše.

Ministerjalni svetovalec ponesrečil. „Slovo Polskoje“ poroča iz Crnovic: Ministerjalni svetovalec v ministerstvu za poljedelstvo Friderik Wazl je ponesrečil z avtomobilom ter ostal mrtev na licu mesta.

Obglavili so v Frankobrodu na Nemškem roparskega morilca Hatterja, ki je v Giessnu umoril in orepal katoliškega župnika.

Sedemnajst otrok umoril V Bruchu pri Monakovem je zidar Polte priznal, da je tekom let umoril 17 otrok svoje prve in druge žene. Ko je podal to strašno izjavo dejal je: „Storil sem prav, ker sem jim prihranil bode na svetu“. Tudi svojo prvo ženo je umoril.

Po poroki ustrelil svojo ženo. V Riegersdorfu je ključar Vencel Fritsche takoj po poroki ustrelil radi nekega prepira starišev, svojo ženo in sebe.

Veliko poneverjenje. V Parizu je „Comptoir d'Escompte“ poneveril uradnik Galley pol milijona franke.

Pokrajinske dume na Ruskem.

A. Suvorin piše ob proglašenju dume: Treba bo, da se osnujejo še pokrajinske dume. Anglija ima s kolonijami 20 konstitucij, v Zedinjenih državah jih je 49. Naše gubernije, ki štejejo po 3 milijone duš, predstavljajo cele države, kakor Srbija, Belgarija ali Danska; treba jih je torej vsako posebej urediti pod centralno dumo. Carstvo Poljsko naj govori v državni dumi ravno tako svobodno v ruskem jeziku, kakor doma v materinščini: Kot najmočnejši član slovenske družine za Rusijo naj zdaj nastopi složno z Rusi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst, 23. avgusta. „Piccolo“ javlja, da se je na shodu v Tuenno nella Valle di Non izjavil italijanski državnozborski poslanec Conci proti geslu: Trst ali nič! Shod je sklenil resolucijo, ki povdarja, da je zahteva po laškem vseučilišču v Trstu brezuspešna in da je bolje, če Italijani zahtevajo vseučilišče v Tridentu. „Piccolo“ je seveda ves obupan, ker so laški poslanci razdvojeni. „Piccolo“ se silno huduje nad laškimi „klerikalci“.

Dunaj, 23. avgusta. Državni zbor bo zopet pričel zborovati dne 22. septembra. Gautsch bo v prvi seji podal izjavo o stališču avstrijske vlade napram razmeram na Ogrskem in tako dal priliko, da se avstrijske stranke izjavijo o svojih stališčih napram ogrskim zadevam.

Dunaj, 23. avgusta. Vsa vojaška oblastva so dobila strog ukaz od vojnega ministrstva, v katerem se prepoveduje vojaškim osebam posamezno alipa tudi v oddelkih prekoračiti avstrijsko mejo sploh. — To je posledica znanega dogodka ob avstrijsko-turški meji.

Budimpešta, 23. avgusta. O včerajšnjih avdijencah v Ištu se še poroča: Za podlago se imele avdijske Fejervaryjev memorandum. Avstrijski ministri so cesarju izrazili svoje mnenje o točkah, ki se v zvezi z Avstrijo, Fejervary pa je poročal v specialne ogrskih zadevah. Gotovo je, da Fejervaryjevo ministerstvo ostane še po 15. septembru, ker vladar ne da koncesij o zadevi poveljnega jezika. Da pa bo moglo Fejervaryjevo ministrstvo še ostati, treba je bilo določiti nekaj dispezcij, kako zlomiti pasivno resistenco, proti kateri se hoče Fejervary podati v boj. — Pričakovati je torej na Ogrskem hudih bojov. Fejervary bo predložil parlamentu nekaj postav, ki bodo dokazovale stabilni značaj njegovega ministrstva. Po 15. septembru bo državni zbor odgodil, potem pa razpustil. Kronsni svet je določil točke, kako tudi brez ogrskega parlamenta rešiti skupne zadeve in tudi trgovsko pogodbo ter zadeve delegacije. Vzadevi trgovske pogodbe je kronski svet sprejel formulo, katero je Fejervary izdelal v Karlovih varih.

Išl, 23. avgusta. Danes je cesar sprejel avstrijskega finančnega ministra, Fejervary je pa odpotoval na Dunaj.

Budimpešta, 23. avg. Gozdovi kneza Filipa Koburga v Szomathu že štiri dneve gore.

Tanger Marokanske čete so včeraj napadle in oropale štiri Francoze.

Trouville, 23. a. Santosu Dumentu so pravdobro izpali poizkusi z njegovim zrakoplovom, ki se da voditi.

Washington, 23. a. Vojno ministrstvo Zedinjenih držav bo zahtevalo zvišanje svoje regularne armade na 250.000 mež.

Moskva, 23. avgusta. V Moskvi je aretiranih 26 častnikov, katere dolže, da so agitovali za politične reforme.

Berolin, 23. avgusta. „Vorwärts“ poroča, da je zbežal na nemško ozemlje nek ruski častnik s 26 vojaki, ki so tu prodali svoje orožje.

Varšava, 23. a. Tudi danes traja tu železniški štrajk. V Lodzu je občni štrajk V Jablanici je bil velikanski šhod, ki se je pa mirno izvršil.

Varšava, 23. avg. V Varšavi je proglašeno obsednostanje.

Varšava, 23. avgusta. Splošna stavka tu dalje traja. Tudi v delavnicah železnice Varšava Dunaj počiva delo. Discontna banka in več drugih prodajalnic je zaprtih. Včeraj zvečer so priredili demonstranti obhod po mestu, a policija je obhod razpršila in aretirala mnogo oseb.

Peterburg, 23. avgusta. Moštvo prvega gardnega polka v Carskem selu je včeraj vrglo svoje podčastnike iz vojašnice na ceste in ni pustile v vojašnico potem niti polkovnika. Moštvo se pritožuje, da so jih podčastniki sleparili pri plačilu in pri hrani.

Peterburg, 23. avgusta. „Rus“ javlja, da se bo duma najprej bavila s svobodo tiska, združevanja in osebno svobodo.

Moskva, 23. avgusta. Tu imenujejo za kandidata dume moskovskega župana kneza Galicina in več liberalnih mestnih svetovalcev. V Moskvi bo 12.000 volilcev, v Peterburgu 9500.

Portsmouth, 23. avgusta. Danes se je v mornariškem arzenalu zopet vršil zaupni sestanek med zastopnikom predsednika Roosevelta, baronom Rosenonom in Witteom.

London, 23. avgusta. „New-York-World“ poroča, da so ruski pooblaščenci izjavili, da je mir za Rusijo neobhodno potreben, da pa mu stavljajo Japonci nepremostljive ovire. Car je poslal Wittu zmagoosne Linevčeve brzojavke.

London, 23. a. „Daily Telegraph“ poroča: Mir je zagotovljen. Japonska se je odrekla zahtevi po vojni odškodnini in se zadovolji s tem, da dobi plačilo za stroške, ki jih je imela z ruskimi ujetniki in ranjenci. Japonska prepusti Rusiji prostovoljno nazaj severni del Sahalina in ohrani le južni del katerega je nekoč že imela. Japonska se od reče zahtevi po zmanjšanju ruskega brodogoja v Vzhodni Aziji in nič več ne zahteva, da bi se ji izročile internirane ruske vojne ladje.

Portsmouth, 23. avgusta. Mirovna konferenca bo odgodena do 25. t. m. Na

ta dan se bodo končno izjavili pooblaščenci ako se zedinijo, ali pa bodo izjavili, da ne odnehajo

London, 23. avgusta. Pogodba angleško-japonski zvezi je podpisana. Podpisana je bila tik pred sklepom angleškega parlamenta, a objavljena ni bila, da bi neugodno ne vplivala na sklep miru.

Zahvala.

Povodom boleznij in smrti našega preljubega sina, oziroma tate, gospoda

Leon-a Verbič-a

nam je došlo toliko izrazov sočutja in sožalja, da nam je nemogoče se za vse posebej zahvaliti. 1696

Izrekamo torej tem potom vsem onim, ki so nam lajšali naše gorje, osobito č. rodbini Calcari-jevi ter gospodu dr. Zakrajščku in njegovji gospej materi za preprijazno postrežljivost za časa boleznij in smrti dragega pokojnega; slavnemu uradništvu in učitelstvu in ostalim damam in gospodom, ki so izkazali dragemu pokojniku zadnjo čast ter vsem dragim znancem za njih izraženo sožalje, našo najsrčnejšo zahvalo. V Škofji Loki, 22. avgusta 1905.

Rodbina Verbič-eva.

1692

Dr. Matija Leben naznanja, da je Bogu vsemogočnemu dopadlo poklicati v boljše življenje njegovo dolgoletno gospodinjico in postrežnico

Franciško Gratzl

ki je včeraj, dne 22. avgusta ob 1/4 8. uro jutraj po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti v starosti 73 let mirno zasopala v Gospodu. Pogreb se vrši danes, 23. avgusta ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Wolfve ulice št. 5 na pokopališče k sv. Krištofu. Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi Marijinega oznanenja. Blago rajnico priporočamo v požobno molitev.

1693

Julči

učenko VIII. razreda dekliške šole pri Sv. Jakobu, k Sebi v boljše življenje. Pogreb nepozabne rajnice bo v četrtek, 24. t. m. popoldne ob 5. uri iz hiše žalosti, Gorupove ulice 4. Ljubljana, 23. avgusta 1905.

Janko in Minka Likar, starši. — Minka, Stanislav, Boleslav, Ciril, Nada, Zora, bratje in sestre.

V nedeljo, dne 27. avgusta: zadnji dan Cirkus K. Lipót. Ljubljana, Lattermanov drevored.

V četrtek, 24. avg. zvečer ob 8. uri: velika predstava klovnov in komikov

Benefica za priljubljenega klovna Merkel s fenomenalnim orjaškim programom. 1691 1

V petek, 25. avg. zvečer ob 8. uri: Soirée - high - life.

Cene prostorom kakor znano. — Vstopnice se dobivajo le v tražiki Šešarkovi v Šelenb. ulicah.

Dne 28. in 29. avg.: Le 2 dni v Kranju predstave.

Obrtni red.

D u n a j, 10. avgusta.

Izpričevala obrtnih šol.

Sedaj določa zakon, da dokazuje usposobljenosti nadomeščajo izpričevala tri- in štiritiradnih obrtnih strokovnih šol, učnih delavnic in delovadniških šol na višjih obrtnih šolah. Kdor je torej z uspehom dovršil tako šolo, mogel je s šolskim izpričevalom pričeti obrt kot samostojen mojster. Dotični zavodi in obrti so naštetih v posebni naredbi.

Take strokovne šole se v Ljubljani za mizarje in strugarje, v Borovljah za strugarje in ključavničarje, v Beljaku za mizarje in strugarje, v Gradcu za strugarje, mizarje in ključavničarje itd.

Izkušnje pa so dokazale, da so te obrtne strokovne šole sicer velikega pomena za teoretično izobrazbo obrtnikov, da pa večinoma ne zadoščajo glede praktične usposobljenosti. Kakor so navajali razni člani odseka, mnogi učenci obrtnih šol ne zadoščajo niti kot pomočniki, kaj še kot samostojni mojstri. Zato vlada sama predlaga v svojem načrtu, da mora vsak učenec obrtnih šol v s a j š e e n o l e t o delati kot pomočnik, preden sme samostojno izvrševati obrt.

Poročevalec Schneider predlaga, da mora pomočnik vsaj eno leto še delati pri istem obrtu ali v tovarni, ako je štiri leta obiskoval obrtno šolo. Posl. Hauck in Zitnik pa nasvetujeta, da naj učenec obrtnih šol vsaj dve leti še dela pri obrtu ali v tovarni. To pa zato, ker so mnoge obrtne šole le tritiradne, učenci se torej še-le po 19 ali 18 let stari in morajo itak že sedaj najmanj po dve leti se še praktično vežbati kot pomočniki ali tovarniški delavci, ako si hočejo kot samostojni mojstri služiti kruh. Sploh organizacija sedanjih strokovnih šol ni taka, da bi učenci tudi kot praktično dovolj izvežbani obrtniki prihajali med svet. Učenci bi morali najprvo dovršiti učno dobo v delavnici, potem šele naj bi vsaj dve leti pohajali obrtne šole.

Po dolgi razpravi je obveljal naslednji predlog: Učno in delavsko izpričevalo nadomešča šolsko izpričevalo, in sicer; 1. Kdor je dovršil vsaj triletno obrtno strokovno šolo, mora delati kot pomočnik ali tovarniški delavec vsaj še eno leto, 2. Kdo se je učil kot vajenec in s pridom obiskoval strokovno šolo najmanj dve leti, mora delati še eno leto kot pomočnik ali tovarniški delavec; 3. Kdor je kot vajenec dovršil učno dobo in vsaj eno leto se je učil na strokovni šoli, mora še eno leto delati kot pomočnik ali tovarniški delavec; 4. pomožni delavci pa, ki so dovršili kot vajenci učno dobo in potem vsaj tri leta obiskovali obrtno šolo, so sproščeni delavnega izpričevala.

Trgovinsko ministrstvo v sporazumu z naučnim ministrom določa obrtne šole in obrte, za katere popolnoma ali deloma šolska izpričevala nadomeščajo učna in delavna izpričevala.

Posebne jasne niso te določbe.

Nekatere olajšave.

V § 146. vlada predlaga: Kdor je dovršil učno dobo pri kakem obrtu in potem isti obrt izvrševal pri vojaki, se mu vojaška leta vštejejo kot pomočniku. Vlada pa določa, kako naj se napravijo vojaški „certifikati“, ki veljajo kot delavna izpričevala.

Poročevalci Schneider, Kratochvil, Pacher in Hueber zahtevajo, da se črta ta določba. Pri vojaki, tako pravijo, naj vojaki sploh ne izvršujejo obrta. S tem se podpirajo le zlorabe. Drugi člani odseka pa zagovarjajo vladni predlog, ki je tudi obveljal. Ta določba ni neopravičena. Do 20. leta skoraj brez izjeme obrtniški vajenec dovrši učno dobo in je morda eno ali dve leti že pomočnik. Sedaj pride k vojakom in dela morda dve ali tri leta kot črevljar, krojač, kovač, ključavničar itd. Zakaj bi mu ta leta ne bila všteta, ako bode moral po novem zakonu narediti še mojstrsko izkušnjo? Sicer pa vojaki ne izdelujejo novih črevljev, oblek itd., marveč le krpajo večinoma staro robo. Prepove pa se naj, da bi vojaki delali za stranke, kar se tudi zgodi.

Obveljal je tudi dostavek, da mora vlada z naredbo določiti še druge zavode in delavnice, v katerih vajenec ali pomočnik dovrši svoja učna leta. To so n. pr. delavnice pri železnicah in ladjedelnih zavodi za slepe itd., ako se v teh zavodih izučeni delovodje, ki imajo dokaze usposobljenosti. Sprejeta pa je določba, da te olajšave ne veljajo za kaznilnice in prisilne delavnice.

Prehod od obrta na obrt.

Že sedaj določa zakon, da sme deželna vlada v posebnih slučajih dovoljevati obrtno pravico, četudi prosivec ne dokaže svoje usposobljenosti. Mogoče je celo t a a l i d e l n a oprostitev. Lastnik kakega roko-

delskega obrta more n. pr. izvrševati tudi drug seroden obrt ali pa oba skupaj (puškar in ključavničar, mizar in strugar); v posebnih ozira vrednih slučajih se prosivcu tudi opusti dokaz usposobljenosti. Ako je n. pr. kdo izvrševal obrt, more mu deželna vlada podeliti obrtno pravico, če s pričami ali kako drugače dokaže svojo usposobljenost. Takih slučajev je jako mnogo na deželi. Tu so mizarji, kovači, kolarji, krojači, črevljarji itd., ki že leta in leta izvršujejo svoj obrt in si tako preživljajo družine. Druzega dela morda ne znajo, polja nimajo, učnih in delavnih izpričeval pa tudi nimajo, ker jih morda niso zahtevali ali pa so njihovi mojstri že pomrli. Ali naj gre tak obrtnik živ pod zemljo ali v Ameriko? V takih slučajih torej sme deželna vlada dovoliti obrtno pravico z ozirom na krajevne in družinske razmere, toda z d o s t a v k o m, da deželna vlada vedno vpraša preje dotično zadrugo, zadrugo zvezo, trgovsko in obrtno zbornico. Ako pa deželna vlada podeli takemu prosivcu obrtno pravico proti volji more se ta po novem zakonu pritožiti na višje mesto. Ta določba sicer ne soglašata tendence zakona, ki strogo zahteva dokaz usposobljenosti, a je še vedno potreben z ozirom na posamezne kraje in osebe. Nov dostavek pa določa, da oprostitev (dispens) ne velja, dokler ni rešena mogoča pritožba zadruga.

Zenske — obrtnice.

Da sme vdova po smrti svojega moža na podlagi starega obrtnega lista, oziroma stare koncesije nadaljevati obrt, to je že znano. Zakon pa tudi dopušča olajšave, ki jih navadno opravljajo zenske, n. pr. šivilje. Nekateri člani odseka so predlagali, naj se črta ta določba, te je, ženskam prepovedati samostojno izvrševanje obrta. Opravičeno se ugovarjali drugi, da bi bila taka prepoved neusmiljena in v soc. političnem in moralnem oziru celo škodljiva. Po daljši razpravi je obveljal predlog: Zenska oseba, ki prijavi obrt, more tudi na drug način dokazati usposobljenost. To odloči obrtna oblast v dogovoru z dotično zadrugo, zadrugo zvezo in trg. zbornico. V poštev pridejo šivilje, ki naj dokažejo, da so se izučile ali vsaj eno leto obiskavale dotično šolo.

Javna trgovinska družba.

Mnogo pritožb se čuje iz obrtniških krogov proti javnim trgovinskim družbam, ki se bavijo z obrtom. Ministrstvo za notranje stvari je namreč leta 1893. razsodilo, da so te družbe p r a v n e osebe, zato se v smislu § 3 obrtnega reda od družabnikov ne zahteva dokaz sposobnosti, ampak same od poslovedje, oziroma zakupnika. Vsled tega so mnogi izvrševali rokodelske obrte, četudi se jih niso učili. Tako je nastal „sistem slamnatih mož“, ki izučeni obrtnikom napravila mnogo konkurence.

Vlada sedaj sama predlaga, da mora vsaj eden družabnikov imeti dokaz sposobnosti. — Poročevalec Schneider pa najprvo predlaga, naj ta določba sploh odpade, to je, javne družbe, ki se bavijo z obrti, naj se prepovedo. Za ta predlog je glasovalo samo pet članov odseka. Nato predlaga Schneider, da morajo vsi družabniki dokazati sposobnost. Tudi ta predlog ni obveljal, ampak vladni načrt (§ 14 e), da mora vsaj eden družabnikov dokazati sposobnost.

Recimo: obrtnik bi rad razširil delavnico, napravil še prodajalnico za svoje izdelke, kupil si sirovin itd. pa nima kapitala. Poišče si človeka, ki se sicer ni izučil obrta, pa ima denar. Ta torej založi denar in oba skupaj tvorita javno družbo, ki izvršuje rokodelski obrt. Na ta način je mogoče pospeševati razvoj obrta, da ne ostane v ozkih svojih mejah, ampak se pelagoma razširi v tovarno. Ta določba ima torej tudi svojo dobro stran in velja samo za rokodelske obrte.

Ako izstopi iz javne družbe družabnik, ki ima dokaz sposobnosti, mora družba v t r e h mesecih oblastvu naznaniti drugega ali pa opustiti obrt.

Nova določba je: Preden obrtna oblast prosivcu izda obrtni list, mora naznaniti dotični zadrugi; ta pa ima pravico v t r e h tednih pri oblastvu pogledati v prošnjo, ali ima prosivec dokaz sposobnosti. Ako prosivec ne dokaže sposobnosti, pa mu oblast izda obrtni list, mere se zadruga pritožiti. Ponarejena ali sploh neveljavna izpričevala se prosivcu ne vrnejo, ampak obrtna oblast ga mora sodnji naznaniti zaradi goljufije.

Poročevalec Schneider je tudi predlagal, da nihče ne sme izvrševati obrta, dokler ni dobil obrtnega lista. Vladni zastopniki pa so se uprli temu predlogu, ki tudi ni obveljal. Ako bode torej kdo obrtni oblasti prijavil obrt, moral bode t a k o j pristopiti k zadrugi in plačati vpisnino. Tako bode dotična zadruga takoj izvedela, kdo je pričel obrt. V t r e h tednih se more zadruga pri oblastvu prepričati, ali je ta novi obrtnik, oziroma prosivec usposobljen. Ako ni, more se zadruga pritožiti v dveh instancah, torej na deželno vlado in na ministrstvo.

Nova mestna hiša v Novem mestu in nje otvoritev.

Odkar je prepotrebna dolenjska železnica zvezala Dolensko s svetovnim prometom in se popred od sveta zapuščeno Dolenjska priklopnila k svetovni trgovini, opazujemo povsod napredek. Od zadnje hribske vasice in od najoddaljenejšega vinograda, do naših mest povsod nastaja novo življenje nove gibanje, povsod se kažejo vidni nasledki tega blagodejnega probujenja. Najočividnejše se vidi ta napredek v naši lepi dolenski metropoli ob zeleni Krki — N o v e m m e s t u. V teku zadnjih desetih let se je sezidala palača okrožnega sodišča, nova uradniška hiša, napravil se je vodovod, postavil krasen železen most čez Krko, postavile poštne in davkarijske poslopje, reguliralo ceste, zasnovalo mestno hranilnico, ki vrlo uspeva, zgradila se je v Kandiji nova bolnišnica č. usmiljenih bratov, katere dober glas sega čez meje naše domovine, ob Krki in Kandiji postavilo se je mnoge zasebnih poslopij in vil. Najnovejša in na dan 18. avgusta t. l. — kot rojsten dan našega presvetlega vladarja — svojemu namenu izročena stavba je p a m e s t n a h i š a, ki ima namen služiti za m e s t n e h r a n i l n i c e urad in m e s t n i urad.

Naj v sledečem popišemo vso slavnost, ki se je tem povodom vršila.

Na dan 18. avgusta t. l. je bila sklicana slavnostna seja mestnega zastopa po cesarski maši. K tej seji so prišli vsi mestni odborniki in virilisti, na čelu g. župan S. pl. Sladovič. Kot zastopnik vlade je bil prisoten g. okrajni glavar baron W. Rechbach.

V daljšem nagevoru razloži g. župan vse momente, ki so vedili mestni zastop, da se je odločil na mesto poprejšnjega rotovža sezidati novo stavbo, ki ima namen služiti, da bodeta v njej nastanjena mestna hranilnica in mestni urad. Omenja težkoč in dobrotne naklonjenosti vlade ter predlaga, da se pošlje do presvetlega vladarja u d a n o s t n i t e l e g r a m. Z „živijo“ klici se sprejme predlog g. župana, na kar g. dr. K. Slanc v daljšem govoru v imenu novomeškega prebivalstva zahvaljuje g. županu za njegov trud, da se je stavba tako ugodno in udobno završila.

Nameste banketa določi se, razdeliti 200 K med mestne reveže. Slednjič izroča g. župan imenovanim uradom (mestni hranilnici, mestnemu uradu in policijski straži) nove sezidane prostore v uradovanje in ves občinski zastop in mnogobrojno občinstvo si je ogledalo okusne in udobne sezidane stavbo, nje notranje prostore in nje razdelitev.

Stavba sama pa obstoji iz sledečih prostorov.

Na mestu starega l. 1720. sezidanega in zanemarjenega rotovža, ki ni bil več za pravico, sezidalo se je nove moderno dvonadstropno poslopje. Da se je zadobilo več prostora, pomaknilo se je pročelje nekoliko (iz navzven). Stavba je zidana po načrtih kranjske stavbinske družbe (g. Wolff) delema v gotskem, deloma v renesančnem slogu. V pritličju so prostori na desni strani za sodnijske dražbe (a v k o j s k a s o b a), ki se bode ob pondeljkih rabila tudi za občinski urad in pa prostori za z a p o r e; na levi strani sta policijska stražnica in spalnica. Iz pritličja so izpeljane izvesti b u l a svetle in po lahko izdignene stopnjice v I. nadstropje. Tu je nastanjena mestna hranilnica. Nje prostori obsegajo: predsobo, velike pisarniško dvorano, ognjevarno sobo za blagajniko in registraturo, sobo za ravnatelja in sobo za seje ravnateljstva. — Iz I. nadstropja se pride po enakoizpeljanih stopnjicah v II. nadstropje. Tu se nahaja prostorna m e s t n a d v o r a n a z galerijo, prostori za m e s t n i u r a d (2 sobi), soba za župana in soba za odsekovne seje.

Stavba ima na vrhu stolp z uro. Stroški za nje sezidavo znašajo 70.000 K.

S to mestno hišo je pridobilo mesto prepotrebne prostore za mestno hranilnico, mestni urad in policijsko stražo in da se je vsa stavba tako cenovno in udobno izvedla, se ima mesto največ zahvaliti neumornemu trudu g. župana S. pl. Sladoviča. Obenem pa je pridobilo mesto za jedno lepšo stavbo več; to ima toliko večji pomen, ker je naš mestni zastop v zadnjih desetih letih že toliko veliko za udobnost in olepšanje mesta storil in ga čakajo še mnoge žrtve, da bode zadostil sedanjim modernim in potrebnim zahtevam in radi tega čestitamo mestu na tej novi pridobitvi!

Izpred sodišča.

Želja se mu je izpolnila. Mestni stražnik je na Dunajski cesti v Ljubljani prijel Viljema Kančnika, rojen na Dovjem nestalnega bivališča, razupitega tatu in postopača ko je prišel ob pol 1 uri zjutraj v gostilno k Levu beračit. Ko ga je hotel stražnik predstaviti policijskemu uradu

je izustil žaljive besede na cesarja in še pripomnil: „Jaz vem kaj sem naredil; le glejte da me dobro netri potlačite, pa ne za kake mesce marveč za več let. Njegova želja se je v toliko spolnila, da je bil obsojen na 1 in pol leta težke ječe.“

Pretepi z sovraštva. Med Antonom Hafnerjem kovaškim pomočnikom v Skofji loki in med Jakobom Kalanom vlada radi necega malenkostnega prepira sovraštvo ki je povod, da je Hafner Kalana z nožem v desno stran hrbita sunil. Sodišče ga je obsodilo na 3 meseca ječe.

Delavsko knjižico popravil je Stefan Gorše posest. sin iz Zapudja. S to ponarejeno knjižico se je hotel skrivaj odpeljati v Ameriko, da bi se odtegnil vojaščini. Sedel bo za to 3 tedne v ječi in b o m o r a l p l a č a t i t u d i d e n a r n o g l o b e 10 K.

Dozdevnita t. V noči 4. junija je šel kočar Jože Bugar iz Moš skozi domačo vas Trboje. Ko pride mimo svojega vrta, zagledal je človeka, ki je nekaj iz šupe vlekel. Misleč, da je to kake tat, je pobral neki les, ter z njim dotičnika vdaril. Vnel se je pretep, tekom katerega sta oba padla in sicer tako, da je bil dozdevnita t spodaj. Franc Oblak — to je bil tisti s katerimi sta se držala — jel je na pomaganje klicati; zdaj pa prileti 16 let stari Jozef Cebašek, sune z nožem v hrbet Bugarja in kar zbeži. Sodišče ga je obsodilo na 3 mesece ječe.

Izgubljeni denar. Primož Zakrajšek, posestnika sin iz Radleka, je domu idoč s semenja zgubil listnico, v kateri je bilo 6 bankovcev po 20 K. Listnico je pobrala Neža Kastelic iz Spod. Slivnice. Sodišče jo je obsodilo na 5 tednov ječe.

Raziskavati žepovni pustil mizarjski pomočnik Henrik Razmus iz Kodanja po občinskem slugi v zaporu kamor ga je tržiški stražnik oddal zaradi teračenja, suval z obuto nogo proti slugi in ga na nogi nekaj poškodoval. Za to mu je prisodilo sodišče 4 mesece težke ječe.

Književna poročila.

Od Leona do Pija. Dogodki v zadnjih dneh papeža Leona XIII. in v začetku vlade Pija X. Nabral prijatelj vernih Slovencev. Po pošti 33 vin. — Faller, „Kolo“. Sbirka izbranih hrvatsko-slovenskih muških zborova. Karton K 5.—, — Jurkovič, Vrtec sv. devišta ali nauki za mladenke. K 3.—, — Katechismus der katholischen Religion für das Bistum Augsburg, K — 60., — Eising. Die katechetische Methode vergangener Zeiten in zeitgemässer Ausgestaltung. Ein Vergleich der Münchener katechetischen Methode mit der Methode des Fürstbischöflichen Gruber von Salzburg nebst einer kritischen Würdigung des Meunierschen Werkes „Die Lehrmethode im Katechismusunterricht“ K 4.—, — Finn, Ada Merton oder Mein Himmel auf Erden. Vezano K 2.40., — Peregrina, Was das Ewige Licht erzählt. Gedichte über das Allerheiligste Altarsakrament. 16. natis. Vezano K 3.20., — Hickmann, Geographisch-statistischer Universal-Taschen-Atlas 1905. Vezano K 4.50., — Schnell, Slovenisch. Praktischer slovenscher Sprachführer. Für Touristen, Sommerfrischler und Handlungreisende mit genauer Angabe der Aussprache. K — 60., — Geschichtslügen. Eine Widerlegung landläufiger Entstellungen auf dem Gebiete der Geschichte 16. in 17. natis K 4.80., — Krauss, Der Kampf gegen die Verbrechensursachen. Übersichtliche dargestellt für alle Volks- und Vaterlandsfreunde. K 4.80., — Kneller, Das Christentum und die Vertreter der neueren Naturwissenschaft. Ein Beitrag zur Kulturgeschichte des 19. Jahrhunderts. K 4.08., — Lierheimer, Das heilige Bussakrament in 21 zusammenhängenden Kanzelvorträgen K 3.60., — Hammer, Die christliche Mutter in ihrem Berufe K 1.20., — Peters, Die Grundsätzliche Stellung der katholischen Kirche zur Bibelforschung oder die Grenzen der Bibelkritik nach katholischer Lehre K 1.20., — Engert, Ehe und Familienrecht der Hebräer K 2.40., — Weigl, Jugenderziehung und Genussgifte (Pädagogische Zeitfragen Heft 3). K — 48., — Leonard, Die klösterliche Tagesordnung. Anleitung für Laienbrüder und Ordensschwwestern die täglichen Übungen ihres heil. Standes im rechten Geiste zu verrichten etc. K 2.46., — Camprostrini, Praktisches Lehr- und Übungsbuch der italienischen Sprache I. Kurs K 1.40., — Landshut, Der Regelpater oder fromme Lesungen für Tertiären K 1.80., — Lutteroth, Taschenbuch der wichtigsten Gleichstrommessungen im Laboratorium und in der Praxis K 4.32., — Neuestes Taschen-Wörterbuch. Deutsch und Russisch mit Aussprache des Russischen enthaltend alle im täglichen Verkehre, im Hause und auf Reisen vorkommenden Wörter, nebst einer Sammlung von Gesprächen etc. 2 dela po K 1.80., Rhys, Michels Liebeswerben. Irischer Sittenroman. Vezano K 2.40., — Deutsche Kunst und Dekoration, vsak zvezek K 3.—. 1675 1—1

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.

Katoliška Tiskarna

priloga raznovrstne

vizitnice

po niski cen.

Hrast

ves za porabo, obsegajoč štiri kubične metre 870 cm³, 10 metrov dolžine v eno žnoro, ima naprodaj Fr. Pozelnik na Skrljavi pri Laščah.

